

Ny plan for bachelorutdanning i økonomi og administrasjon

Nasjonalt råd for økonomisk-administrativ utdanning (NRØA) har utarbeidet et forslag til ny plan for treårig bachelorutdanning i økonomi og administrasjon som er ute til høring med kommentarfrist 25. mars. Den nåværende planen har ligget fast siden 2001, med unntak av noen mindre justeringer i 2002. Utviklingen i faglig innhold og pedagogisk tilnærming de siste ti årene har gjort planen moden for revisjon.

NRØA ønsker høringsinnspill fra fremtidige arbeidsgivere og representanter for disse for å sikre at utdanningen forblir relevant og viktig. I dag tilbys studiet av 25 høyskoler og universitet landet rundt og står for mer enn ti prosent av studieproduksjonen i Norge.

NRØA arbeider også med en revisjon av rammeplanen for bachelorstudiet i revisjon. Revisorforeningen har pekt på at det er behov for endringer i innholdet i dette studiet.

Revisjonsselskapenes åpenhetsrapporter

Fra og med 2009 skal revisjonsselskaper som reviderer foretak av allmenn interesse, hvert år publisere åpenhetsrapporter på sine nettsteder. Formålet er at investorer og andre regnskapsbrukere skal kunne gjøre seg opp en mening om revisjonsselskapet, dets organisering, uavhengighet og kvalitetskontrollrutiner. Utarbeidelsen av rapporten kan også bidra til at revisjonsselskapet setter søkelys på slike forhold og identifiserer og utbedrer mulige svakheter.

Finanstilsynet har gjennomgått de 27 revisjonsselskapenes rapporter for 2009 og publisert en rapport med sine observasjoner og kommentarer. Finanstilsynet legger til grunn at det tas hensyn til kommentarene ved utarbeidelsen av fremtidige åpenhetsrapporter.

Usikkerhet om fortsatt drift

Ved vesentlig usikkerhet om fortsatt drift, må det redegjøres for usikkerheten i note. Det er ikke tilstrekkelig kun å gi slik redegjørelse i årsberetningen.

Praksis i norske regnskaper har i stor grad vært å omtale usikkerhet om fortsatt drift kun i årsberetningen. Det at regnskapsloven krever en særskilt redegjørelse i årsberetningen, har medført at man ikke har vært så bevisst på at dette også er viktig informasjon i årsregnskapet.

Les mer på: revisorforeningen.no/d9539048

Formidling av forsikringstjenester – mval. § 3–6

Skattedirektoratets melding 17. februar 2011 (SKD 2/11) behandler avgrensningen av merverdiavgiftsunntaket for formidling av forsikringstjenester mot avgiftspliktige tjenester knyttet til drift/administrasjon av forsikringselskap.

Forsikringsbransjen tilbyr forsikringer på mange ulike felt. Dette avspeiles i et stort omfang av forskjellige aktører med ulike oppgaver knyttet til inngåelse og gjennomføring av forsikringsavtaler. Denne meldingen behandler avgrensningen av merverdiavgiftsunntaket for formidling av forsikringstjenester mot

avgiftspliktige tjenester knyttet til drift/administrasjon av forsikringselskap.

Bakgrunnen er en konkret sak hvor et forsikringselskap overførte nesten alle sine ansatte til et nyopprettet datterselskap som skulle opptre som agent for selskapet. Skattedirektoratet kom til at datterselskapet ikke kunne anses å ha overtatt administrasjonen av forsikringselskapet, men måtte anses å formidle forsikringstjenester til forsikringselskapet, jf. unntaket i merverdiavgiftsloven § 3–6 bokstav a.

Automatisk utsendelse av vedtaksutkast ved klage på ligning

Rutinene for utsending av utkast til vedtak i skatteklagenemnda er endret slik at skattytere fra nå av automatisk skal få tilsendt skattekontorets utkast til vedtak. Dette skal bidra til å styrke skattyters rettssikkerhet.

Mulig mva-straff

Om en privatperson har betalt en håndverker kr 100 000 kontant, kan han bli gjort ansvarlig for 43 400 kroner. Dette fremkommer slik:

Ansvar for merverdiavgift: kr 100 000 minus mva (20 %) = kr 20 000

Ansvar for skatt: 75 % av vederlaget eks. mva x skattesatsen for alminnelig inntekt (28 %) og trygdeavgift (11 % for næringsdrivende): kr 60 000 x 39 % = kr 23 400

Samlet ansvar blir dermed kr 43 400.

Avklaringer i Lignings-ABC 2010/11

Skatt – ulovlig utbytte kan reverseres
 Dette er en av flere etterlengtede avklaringer som har kommet med i Lignings-ABC 2010/11, der det står at:

«Aksjeutbytte som besluttes utdelt av generalforsamlingen, innvinnings normalt på tidspunktet for generalforsamlingens vedtak. Dette gjelder selv om generalforsamlingen senere omgjør vedtaket, for eksempel fordi utbyttet er ulovlig etter selskapsrettslige regler.

Hvis omgjøringen skyldes at det første vedtaket er ulovlig eller bygger på feilaktige forutsetninger, anses utbyttet ikke innvunnet hvis feilen rettes opp snarest etter at den oppdages og senest innen utgangen av det året vedtaket om utdeling er fattet. Dette forutsetter at rettingen ikke er foranlediget av ligningsmyndighetenes kontrolltiltak.»

Aksjonæren får skatteposisjoner på skattlagt utbytte som er betalt tilbake

«Blir en utbytteutdeling tilbakeført til selskapet, for eksempel fordi den er ulovlig, skal aksjonæren ved en senere utdeling ikke skattelegges for det beløpet som han tidligere er skattlagt for.»

Skatt på utbytte som blir reversert på grunn av betalingsproblemer i selskapet

«Utbytte som er besluttet utdelt på generalforsamlingen, anses innvunnet selv om det ikke utbetales som følge av betalingsvanskeligheter hos selskapet. Hvis betalingsvanskelighetene medfører at selskapet omgjør beslutningen før utbetalingen, og senest innen utgangen av det året utbyttet ble vedtatt, skal skattlegging unnlates. Slik omgjøring kan bare legges til grunn ved ligningen dersom omgjøringen ikke er foranlediget av kontrolltiltak fra ligningsmyndighetene.

Skattepliktig del av utbyttet skal tidfestes i vedtaksåret. Skattlagt utbytte som ikke er mottatt, kan imidlertid fradragsføres når kravet på utbytte anses tapt [...].»

Skatteposisjoner ved omdanning av enkeltpersonforetak til aksjeselskap

«Skattefri overgang til selskapsligning/deltakerligning kan bare finne sted fra 1. januar i et inntektsår, jf. FSFIN § 11–20–4.

Er selskapet stiftet og melding sendt Foretaksregisteret innen 1. juli, kan selskapsligning/deltakerligning gjennomføres med virkning fra 1. januar samme år. Forutsetningen er at det utarbeides næringsoppgave for selskapet fra 1. januar i omdanningsåret som inneholder inntek-

tene og kostnadene vedrørende den overtagne virksomheten for hele inntektsåret. Eiendeler og gjeld settes til verdien per 1. januar i omdanningsåret. Eiendeler og gjeld per 1. januar i omdannelsesåret og som omfattes av omdannelsen, skal føres i næringsoppgaven selv om de ikke er i behold ved stiftelsen av selskapet. Dersom det utbetales lønn, er det et vilkår for aksjeselskap at selskapet har foretatt skattetrekk og beregnet arbeidsgiveravgift for lønnsutbetaling til eieren(e) senest fra 1. juli samme år. Det samme gjelder for eventuell lønn til kommandittist i nystiftet kommandittselskap.»

Skatt – uttak av overskudd i omdannelsesåret før stiftelsen av aksjeselskapet

«Uttak av kontanter som knytter seg til opptjent overskudd i virksomheten fra før virkningstidspunktet for selskapsligning (1. januar i omdanningsåret), anses ikke som utbytte, men som tilbakebetaling av tidligere innbetalt kapital fra det nye aksjeselskapet. Dette forutsetter at tidligere opptjent overskudd tas inn i aksjeselskapets åpningsbalanse. Uttak av opptjent overskudd i perioden mellom virkningstidspunkt for selskapsligning og selskapsrettslig omdanningstidspunkt skal behandles som utdeling av skatterettslig utbytte fra aksjeselskapet dersom utdelingen ikke er behandlet som lønn.»

Høringsforslag – endringer i mval.

Finansdepartementet har sendt ut høringsforslag om endringer i merverdiavgiftsloven som følge av merverdiavgift på innførsel av elektroniske tjenester til privatpersoner hjemmehørende i Norge.

Endringene foreslås som en oppfølging av at Stortinget i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2011 vedtok merverdiavgiftsplikt med alminnelig sats på 25 prosent på innførsel av elektroniske tjenester til privatpersoner mv. hjemmehørende i Norge. Endringene i merverdiavgiftsloven nødvendiggjør også enkelte mindre endringer i skattebetalingsloven og bokføringsloven.

Lovendringene som foreslås i høringsnotatet går i all hovedsak ut på å innføre en forenklet registrerings- og rapporteringsordning for tilbydere i utlandet som selger elektroniske tjenester til privatpersoner i Norge. Den forenklete ordningen er basert

på tilsvarende ordning i EUs merverdiavgiftsdirektiv.

Det foreslås at ansvaret for beregning og betaling av merverdiavgift på innførsel av elektroniske tjenester til privatpersoner i Norge, skal ligge hos tilbyder. Disse tilbyderne skal kunne velge å registrere seg etter forenklet registrerings- og rapporteringsordning i stedet for å registrere seg ved norsk representant i Merverdiavgiftsregisteret. Tilbydere som velger den forenklete ordningen, skal kommunisere elektronisk med skattekontoret, og de vil møte forenklete registreringsprosedyrer, forenklet rapportering og forenklete dokumentasjonskrav. Tilbydere i den forenklete ordningen vil imidlertid ikke kunne føre inngående merverdiavgift til fradrag i utgående merverdiavgift på omsetningsoppgaven, men vil kunne søke refusjon.

Høringsfristen er torsdag 24. mars 2011.

Danske revisorforeninger fusjonerer

Styrene i Dansk Revisorforening og Foreningen af Statsautoriserede Revisorer (FSR) har vedtatt en prinsippbeslutning om å fusjonere de to foreningene. Vedtas fusjonen, blir foreningene samlet under navnet FSR og blir Nordens største revisorforening med omkring 800 medlemsvirksomheter og mer enn 6000 revisorer.

Det er også enighet om at man etter fusjonen vil anbefale Revisorkommisjonen at det fremover kun skal være en revisorutdannelse og som gis tittelen statsautorisert revisor.

Bruk av arbeidsgivers bil – krav til dokumentasjon

Skattedirektoratet har uttalt seg om plikten til å føre kjørebok etter skattelovgivningen og bokføringslovgivningen. Det konkluderes med at slik plikt ikke foreligger. En ført kjørebok kan imidlertid være med å underbygge korrekt behandling av lønn og naturalytelser. En ført kjørebok vil derfor være oppbevaringspliktig i ti år.

Les mer på: revisorforeningen.no/d9535345.

Stiftelseskonferansen 2011

Internkontroll og styrets plikter er tema under årets Stiftelseskonferanse på Rica Sunnfjord Hotell i Førde 10. - 11. mai. Bakgrunnen er undersøkelser som viser at internkontrollen i norske stiftelser ikke er god nok, selv om stiftelsene forvalter store verdier og er pålagt internkontroll etter loven. Nå følger Stiftelsestilsynet opp og vektlegger disse problemstillingene på Stiftelseskonferansen 2011, der foredragsholderne er kapasiteter fra både norsk og utenlandsk forskning og næringsliv.

Konferansen er et nyttig tilbud om faglig utvikling og oppdatering for styremedlemmer, ansatte og revisorer i norske stiftelser. Samtidig er konferansen også en nyttig og hyggelig nettverksarena. I år arrangeres den i samarbeid med Revisorforeningen og Stiftelsesforeningen. Påmelding og informasjon finnes på: www.lottstift.no.

Finanskomiteens innstilling om revisjonsplikten

Finanskomiteen foreslår i sin innstilling av 24. februar 2011 at Stortinget vedtar adgang for små aksjeselskaper til å velge bort revisjon. Komiteen foreslår enkelte endringer i forhold til Regjeringens forslag basert i hovedsak på Finansministerens brev til Arbeiderpartiets stortingsgruppe. Innstillingen er grunnlag for behandlingen i Stortinget. Første behandling i Stortinget er berammet til 5. april. Etter annen behandling i Stortinget, skal et lovvedtak sanksjoneres i Statsråd som ofte skjer en ukes tid etter vedtak i Stortinget.

I forhold til proposisjonen er det grunn til å peke på følgende forhold:

- Komiteen støtter enstemmig forslaget om å la små aksjeselskaper velge bort revisjon dersom terskelverdien ikke overskrides. Komiteen ber regjeringen følge utviklingen i økonomisk kriminalitet og skatteunndragelser og foreslå tiltak dersom opphevelse av revisjonsplikten fører til en uønsket utvikling.
- Komiteens flertall (alle unntatt H, FrP og KrF) mener at morselskap skal ha revisjonsplikt uavhengig av størrelse.

- Stifterne kan i stiftelsesdokumentet gi styret fullmakt til å unnlate revisjon. Aksjeinnskuddet må likevel bekrefte av revisor.
- Dersom styret bestemmer seg for å benytte fullmakt til å velge bort revisjon, skal selskapet straks gi melding til Foretaksregisteret. Beslutning om å benytte fullmakt får virkning når den er registrert i Foretaksregisteret.
- Dersom fritakene for revisjonsplikt ikke lenger er til stede, skal styret straks sørge for valg av revisor.
- Finanstilsynet får hjemmel til å pålegge revisjonsplikt for små foretak under tilsyn dersom dette grunnis i tilsynsmessige behov.
- Det kan bestemmes i forskrift at opplysninger om foretak benytter revisor eller regnskapsfører skal fremgå av Foretaksregisteret.
- Komiteen ber regjeringen gjennomgå kravene til særattestasjoner for å vurdere om kontrollgevinsten overstiger kostnadene for næringslivet.

Partifinansiering

Revisorforeningen støtter tiltak for økt åpenhet og kontroll når det gjelder bidrag og andre finansielle forhold i politiske partier, inkludert regnskaps- og revisjonsplikt. Samtidig har Revisorforeningen gitt en rekke innspill til konkrete forbedringer av det lovforslaget som Fornyings- og administrasjonsdepartementet har hatt på høring.

I høringen påpeker vi at innføring av generell regnskapsplikt er en gjennomgripende endring i partienes rapportering av finansielle forhold. Det må reflekteres tydelig i partilovens bestemmelser. Det betyr at alle opplysningskrav som hører hjemme i partienes årlige finansielle rapportering, også de særskilte kravene etter partiloven, skal gis i partienes årsregnskap og ikke i noen egen innberetning på siden av årsregnskapet.

Vi tar opp at de politiske partiene bør ha revisjonsutvalg og følge de andre kravene til foretak av allmenn interesse i aksjeloven og revisorloven, og ikke bare kravet om å bytte oppdragsansvarlig revisor hvert syvende år. Vi tar også opp at de foreslåtte strafferammene fremstår som lave. Strafferammene og straffenivået bør reflektere at uriktig regnskapsrapportering og annen innberetning av finansielle forhold fra de politiske partiene, er et alvorlig brudd på den tillit velgerne og samfunnet skal kunne forvente.

Betaling via bank

Mange har spørsmål om hva som regnes som «betaling via bank». I utgangspunktet omfatter dette betaling fra konto til konto i bank eller foretak med rett til å drive betalingsformidling. Slike betalinger gjennomføres i første rekke med betalingskort på betalingsterminal, kredittkort på bankterminal og elektronisk girering fra konto til konto (nettbank, telefonbank, SMS-bank mv.). Videre omfattes blankettbasert girering der kjøper enten benytter en egenutfylt giro eller en giroblankett som er tilsendt fra tjenesteyteren. Krysset sjekk med den næringsdrivende som mottaker er «betaling via bank» fordi den ikke kan heves av andre, og når den bli hevet, må beløpet settes inn på mottakers konto. Kontanter som settes rett inn på tjenesteyterens bankkonto, er omfattet når banken registrerer og oppbevarer opplysninger om det beløp oppdraget omfatter, hvem betaler og betalingsmottaker er og tidspunktet for når betalingen ble foretatt.

For kjøper vil det ikke være mulig å kontrollere at en oppgitt konto for innbetaling faktisk tilhører den næringsdrivende. Dette vil ikke være avgjørende så lenge tjenesteoppdraget er betalt via bank, altså at det foreligger dokumentasjon for at vederlaget som er betalt gjelder det aktuelle tjenesteoppdraget.

Ansvarsbefriende betaling kan også skje via utenlandsk bank eller foretak som har tillatelse til å drive betalingsformidling.

Kontant utbetaling av lønn

De nye reglene om at det ikke gis fra-drag for kostnader over kr 10 000 som ikke er betalt via bank, gjelder også for utbetaling av lønn. Dette gjelder selv om lønnen innberettes på lønnsoppgave og det er trukket skatt i henhold til skattekort.

Lønnen til en og samme person i løpet av et år legges sammen for å se om man kommer over grensen på kr 10 000.

Årsrapport for 2010 fra Fagorgan IFRS

Årsrapport fra Fagorgan IFRS omtaler aktiviteten i 2010, herunder omtales overordnede innspill i de mest sentrale høringsene fra IASB.

Les mer på: revisorforeningen.no/d9536411

Har du planer om å starte regnskapsbyrå?

Nye utfordringer for revisjonsbransjen

Forslaget om oppheving av revisjonsplikten har ført til at en del revisorer også ønsker å ta ut autorisasjon som regnskapsfører. Dette gir mulighet for å tilby regnskapstjenester til kunder som evt. velger bort revisjon fom. 2011.

Hvilke løsninger bør revisor velge?

I Duett Økonomisystem har vi i over 20 år levert smarte løsninger for regnskapsbransjen. Duett har elegante selvbetjeningsløsninger for en fleksibel arbeidsdeling mellom kunde og regnskapsfører. Mengden manuelt arbeid for regnskapsfører blir redusert til et minimum, og kunden blir også mer fornøyd.

Duett - for både revisjons- og regnskapsvirksomhet

I tillegg til bransjeløsningen for regnskapsførere, inneholder Duett også en spesielløsning for revisorer. Fokuset her er effektiv timefangst, timebudsjettering og fakturering i en helintegrert økonomiløsning. Slik kan samme programvare løse behovet for alle deres ansatte/selskaper, uansett om de driver med revisjon eller regnskapsføring. En felles løsning er kostnadseffektiv.

Daldata As - din totalleverandør

I tillegg til Duett Økonomisystem leverer vi markedsledende løsninger for lønn, reiseregninger, oppslagsverk og hjemmesider. Vi tilbyr IT-drift av alle dine programmer, slik at du kan jobbe på kontoret, fra hjemmekontor eller ute hos klientene med sikker og stabil pålogging.

Med Daldata som samarbeidspartner reduserer du antall leverandører og kontaktpunkter vesentlig.

Vi tar ansvar for din totale IT-løsning slik at du kan konsentrere deg om din kjernevirksomhet.

Ønsker du mer informasjon?

Kontakt oss på tlf. 62 48 26 00, E-post daldata@daldata.no eller se www.daldata.no for mer informasjon om hva vi kan tilby deg.

Daldata leverer smarte IKT-produkter og tjenester som er gull verdt for kundene. Vi er en solid samarbeidspartner med høy kunnskap og lang erfaring. Bli en vinner sammen med oss - velg løsninger og kompetanse fra Daldata!

Etterlyste større åpenhet

Det er behov for enda større grad av åpenhet når det gjelder regnskapsrapporteringen. Dette var det bred enighet om på regnskapsdelen av en konferanse om regnskaps- og revisjonsstandarder i Brussel 9. februar.

Hans Hoogervorst, påtroppende styreleder i IASB, sa at den nåværende finanskrisen i stor grad skyldes manglende åpenhet i de finansielle markedene. Dette fordi store risikoer fikk lov til å bygge seg opp, både på og utenfor balansen, uten å bli lagt merke til. Det er mye mindre kostbart gjennom åpenhet å forhindre at en krise oppstår, enn å måtte rydde opp etter at krisen har inntruffet, sa Hoogervorst.

Han sa også at det ofte kom spørsmål om ikke regnskapsstandardsetterne burde ha som målsetting å bidra til finansiell stabilitet. Til det svarte han at stabilitet ikke bør være et primært mål for standardsetterne, men at større åpenhet vil bidra til stabilitet.

Standardsetterne har i utgangspunktet heller ikke alle de nødvendige verktøyene for å skape stabilitet. De kan for eksempel ikke sette kapitalkravene som gjelder for banknæringen. Dette er en oppgave for tilsynsmyndighetene – som nettopp har stabilitet som sin viktigste oppgave.

Han sa også at de som utarbeider regnskapsstandardene heller ikke kan late som om ting er stabile når de faktisk ikke er det. Han så det som problematisk at regnskapsstandardsettere noen ganger blir bedt om å gi en «følelse» av stabilitet for instrumenter som i sin natur er volatile.

IASBs uavhengighet

Hoogervorst snakket også om måten det standardsettende organet IASB jobbet på og viktigheten av å ha en uavhengig global standardsetter. Han så for seg fire måter å styrke IASBs uavhengighet på:

1. Kvaliteten på IASBs standarder må alltid være førsteklasses.
2. Det er nødvendig med en førsteklasses standardsettingsprosess. IASBs diskusjoner og avstemninger kringkastes allerede i dag live på Internett. Det må sørges for at deltakere rundt om i verden blir hørt og at deres synspunkter blir tatt i betraktning av styret.
3. Selv om standarder raskt må tilpasse seg den økonomiske utviklingen, må

det også tas hensyn til brukernes evne til å fordøye dem.

4. Styringen av IFRS Foundation er nå gjennomgått av stiftelsen selv og av Monitoring Board. Det er svært viktig å utvikle en mer inkluderende styringsstruktur der alle jurisdiksjoner som bruker IFRS føler seg tilstrekkelig representert.

Han avsluttet dette temaet med å si at man for all del må unngå at IFRS Foundation blir dominert av en liten gruppe land.

På konferansen ble behovet for at IFRS blir en global regnskapsstandard også tatt opp. Dette blant annet fordi forskjellige regnskapsstandarder blant annet gir forskjellige kapitaldekningskrav over landegrensene. Spørsmålet om USA er kommet noe nærmere overgang til IFRS, forble ubesvart, men forskjellene mellom amerikanske regnskapsstandarder og IFRS blir uansett stadig mindre som følge av det pågående konvergeringsprosjektet.

ÅPENHET: Hans Hoogervorst, påtroppende styreleder i IASB, etterlyser mer åpenhet i den finansielle rapporteringen.

Enklere innrapportering fra arbeidsgivere

Finansdepartementet har sendt på høring et forslag om en ny ordning for arbeidsgivernes rapportering om ansettelser, lønn og skattetrekk – Elektronisk dialog med arbeidsgivere (EDAG). EDAG vil være en felles innrapporteringsløsning for arbeidsgiveres rapportering til skatteetaten, Arbeids- og velferdsetaten (NAV) og Statistisk sentral-

byrå (SSB). En felles EDAG-oppgave vil erstatte mange oppgaver og skjemaer arbeidsgiverne leverer i dag.

Foreløpige anslag indikerer en årlig besparelse for arbeidsgiverne på om lag 500 millioner kroner. Høringsfristen er 4. juni 2011.